Ao. 1825. GEPRIVILEGEERDE No. (69.)
SURINAAMSCHE COURANT.
VOOR MAANDAG DEN 29e. AUGUSTUS 1825.

PARAMARIBO.

GOUVERNEMENTS SECRETARY.
den 27e. *Augustus* 1825.

Tot betaling van Militaire Traktementen en Soldyen en verder Administratie kosten, zal het Gouvernement dezer Kolonie Wisselbrieven op drie maanden na zigt, op het Ministerie voor de Marine en Kolonien te *'s Gravenhage* afgeven.

Inschryving Billetten zullen ter Secretary voormeld worden aangenomen, tot en met den 31e. dezer maand.

De Secretaris van het Gouvernement
J. G. RINGELING.

BUITENLANDSCH NIEUWS.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Mei 1825.

SPANJE.

MADRID *den* 5 *Mei*. Het vaandel, 't welk aan de provinciale grenadiers der koninklyke garde, welk corps thans 300 man telt, is verleend, is dezer dagen ingezegend

— Een schip, den 30 December laatstleden van Callao, de haven van Lima, gezeild, heeft depeches voor het gouvernement in Cadix aangebragt, welke dadelyk herwaarts zyn gezonden. Deze depeches bevestigen buiten twyfel het berigt van de geheele nederlaag der koninklyke troepen in Peru op de volledigste wyze, daar het dagblad dezer stad, 't welk nog kort geleden de vlugt van *Bolivar* en de overwinning der koningsgezinden aan zyne lezers verkondigde, thans een diep stilzwygen in acht neemt. — Genoemd schip heeft een vyftigtal spaansche officieren aan boord, welke echter nog niet aan wal hebben mogen komen.

De spanjaarden zullen nu hunne laatste hoop vestigen op den generaal *Rodil*, die Callao niet wil overgeven, en op *Olaneta*, die zich niet aan de Indepedenten heeft onderworpen, maar voor zyne eigene rekening wil regeren. *Rodil* kan echter, zonder eenige scheeps magt, de kastelen van Callao niet lang inhouden, en *Olaneta*, die, door zyne yverzucht, de zaak der Spanjaarden heeft doen vallen, zal alleen kwalyk in staat zyn de Independenten, die de vereenigde magt van *Leserna*, *Valdez* en *Cantarac* verwonnen hebben, het hoofd te bieden.

— Men beklaagd zich steeds over de toenemende stoutheid der koninklyke vrywilligers, die zich niet hebben ontzien een corregidor te beleedigen en by de kraag te pakken. De ambtenaar heeft zich beklaagd, maar de regering schynt te gevoelen, dat er niets aan te doen is, en dat men uit dien hoofde het gebeurde zal dienen te vergeten.

— Dezer dagen hebben eenige gevechten plaats gehad, zoo te Madrid, als te Valdemoros, tusschen zwitsersche soldaten, en spaansche militairen en burgers. De laatste hebben, als de talrykste, de overhand behouden. Aan beide zyden zyn doden en gekwetsten gevallen, en men heeft het raadzaam geoordeeld, om de Zwitsers, welke geen behagen scheppen in hun voortdurend verblyf in Spanje, in de kazerne te consigneren.

FRANKRYK.

PARYS *den* 15 *Mei*. Men verneemt,

dat de brieven, welke van wegen het ministerie van binnenlandsche zaken aan de presidenten per protestantsche consistorien zyn bezorgd, het voorschrift behelzende van de kleeding, in welke zy zich by de plegtigheid der krooning en zalving zouden hebben te vertoonen, by vergissing onder dat adres zyn verzonden, en uit dien hoofde moeten worden aangemerkt als geheel en al vervallen, weshalve de genoemde presidenten by die plegtigheid in hunne gewone ambtskleeding schynen te zullen worden toegelaten. — Het verzoek van den president van Parys, om zich door een zyner ambtsgenoten te doen vervangen, is echter afgewezen.

De protestantsche gemeente van de stad Nerac, de helft uitmakende van de bevolking dier plaats, heeft eene petitie ingediend aan de Kamer der Gedeputeerden, ter zake men haar, zonder haar te hooren, by een administratief besluit, een kerkgebouw heeft afgenomen, in 't welk zy gedurende twintig jaren hare godsdienst oefening heeft gehouden.

— By de voortzetting van de beraadslagingen over de uitgaven van het departement van binnenlandsche zaken heeft de heer *Benjamin Constant* zich in zeer gematigde bewoordingen beklaagd over de ondoelmatige wyze, op welke de commissie voor de censuur der tooneelstukken hare taak volbrengt. Hy was verre van te beweeren, dat stukken, welke in 't openbaar ten tooneele moesten worden gevoerd, niet onderworpen dienden te wezen aan eene inzage van regerings-wege, maar hij meende, dat, indien die commissie, bestaande uit lieden, welke reeds onder allerhande gouvernementen de censuur hadden uitgeoefend, voortging met de voortbrengselen onzer eerste vernuften te verminken en onkenbaar te maken; indien zij, bleef vorderen, dat men, bij voorbeeld, in stukken, betrekking hebbende tot den tyd der romeinsche republiek, gevoelens inlaschte, herkomstig van de hedendaagsche monarchien, de beoefening der letterkunde grootelyks zoude worden benadeeld, zonder dat het bedoeld oogmerk werd bereikt, daar men zich met iederen dag konde overtuigen, dat het publiek ten dien aanzien geheel andere gedachten koesterde dan de heeren van de censuur.

De voorgestelde som is desniettegenstaande aangenomen. Of deze welgegronde vermaning eenigen invloed zal hebben, moet de tyd leeren.

De twee millioenen voor de uitgaven der geheime policie hebben aanleiding gegeven tot eene bedenking van den heer *Mechin*, inhoudende, dat, daar Frankryk eene wenschelyke rust geniet, en deze som nog altyd op dezelfde hoogte blyft, als toen het Ryk in verschillende oorden door staatkundige onlusten werd verontrust, men alle reden heeft, om te denken, dat van dezelve een grof misbruik wordt gemaakt, en om mitsdien te wenschen, dat men dezelve aanmerkelyk moge verminderen.

Het is den heer *Benjamin Constant* gelukt de meerderheid der vergadering by die gelegenheid in eene vrolyke luim te brengen. Tot betoog van de noodzakelykheid, om de bedoelde som te verminderen, heeft hy verlof verzocht, om aan de Gedeputeerden te mogen voordragen, de gevoelens van een man, op welke een aantal hunner grooten prys zouden stellen; — van den heer *Villele*, als Gedeputeerde in het jaar 1818. — Zoo dra de heeren van het centrum bemerkten, waar hy heen wilde, maakten zy een hevig gedruis, en riepen zy om stryd, dat de beraadslaging een einde moest nemen; doch de contra oppositie scheen het geval zeer vermakelyk te vinden, en riep de ministerielen toe, dat het onhebbelyk was zoo te schreeuwen; dat men den heer *Constant* ten minste moest laten uitspreken; enz.

Op deze wyze werd het den spreker veroorloofd het kort en krachtig advies voortelezen, 't welk de tegenwoordige minister destyds tegen de bedoelde uitgave heeft uitgesproken, en waarby hy zyne overtuiging te kennen gaf, dat dit gelden zoude dienen, om de vryheid der verkiezingen te belemmeren, de beginselen van het charter te ondermynen

en den goeden naam der achtingswaardigste lieden te bekladden. Hy beloot met deze gevoelens voor de zyne te verklaren, en zyne verwachting te betuigen, dat men, naar aanleiding derzelve, die uitgave in den tegenwoordigen tyd aanmerkelyk zoude besnoeijen.

Men behoeft slechts een flaauw denkbeeld te hebben van het geen by de jongste verkiezingen heeft plaats gehad, om den zonderlingen indruk te kunnen nagaan, welken deze opgewarmde gevoelens van den minister hebben te weeg gebragt.— De Kamer, zoo wel als het publiek der hoofdstad hebben er zich mede vermaakt. De ministeriele papieren alleen schynen 'er geen weg mede te hebben geweten, en uit dien hoofde 'er niets van te hebben gemeld.

Gisteren heeft men verbreid, dat, op de komst van een courier uit Konstantinopel, het ministerie terstond was byeen geroepen, en dat de ambassadeurs van Oostenryk, Rusland en Pruissen by die vergadering waren tegenwoordig geweest. De ministerielen spreken het stellig tegen.

— Men verneemt, dat de grondslagen van het erkennen der onafhankelykheid van Brazilie door het hof van Portugal in Lissabon zyn gelegd; dat de tegenwoordige Keizer van Brazilie de souvereiniteit van dat land zal behouden, ook gedurende het leven van zynen vader, den tegenwoordigen Koning van Portugal, en in Rio-di-Janeiro zal blyven resideren; dat de Keizer echter zyn regt op de portugeesche troonsopvolging niet zal verliezen.

NEDERLANDEN.

Brussel, *den* 8 *Mei*. Naar men verneemt is de heer *Aberson*, kollonel van de 10de afdeeling, benoemd als commandant der stad Amsterdam, met den rang van generaal majoor, in plaats van wylen den generaal *van de Graaf*, en is de luit. koll. *Destombes* benoemd als kollonel van de 15de afdeeling.

Haarlem *den* 9 *Mei*. Berigten van Batavia tot den 18 December maken melding van nieuwe onlusten, welke in den loop van de maand November in Palembang zyn uitgebroken.— Het schynt, dat de heffing van de laatst bepaalde grondlasten eenigen tegenstand in de binnenlanden heeft ontmoet, en aanleiding heeft gegeven, dat men de menigte tot opstand heeft trachten aan te zetten. Ofschoon de Soesoehoenan en de Sultan in den beginne den schyn, hebben aangenomen, als of zy het nederlandsch gouvernement opregtelyk meende te ondersteunen, heeft men al dadelyk blyken bespeurd van hunne dubbelzinnigheid, en is men in dit denkbeeld versterkt, door eene poging, om een twintigtal nederlandsche soldaten door vergif om 't leven te brengen, welke poging echter nog intyds verydeld is geworden.

Sedert is de resident *Reynst* onderrigt geworden, dat de Sultan een aanslag op de kraton, of het versterkt paleis, door de nederlandsche troepen bezet, in 't oog had, en dat de klokslag van vier uren, in den nacht van den 22 November daartoe bestemd was. Wel verre van de fyne arglistigheid te baat te nemen, met welke aanslagen van gelyken aard anderzins by de inlandsche vorsten werden overlegd, maakte de Sultan geen geheim van zyn opzet, en was hy ook niet onkundig van de maatregelen, welke aan de zyde der Nederlanders werden genomen, ten einde de zwakke pogingen van eenige slecht gewapende inlanders afteweeren. De aanval geschiedde in de daad op het bestemde uur. Vier honderd man, met pieken en klebans gewapend, en door den Sultan in persoon aangevoerd, trachten, onder de kreet van *Sabiel Allah (Struydt voor God)*, naar de kraton door te dringen, doch vonden de bezetting onder welke de aanvallers dan ook met een zoo wel onderhouden vuur werden ontvangen, dat, na verloop van drie vierde uurs en na een dertigtal dooden te hebben bekomen, afdeinsden.

ADVERTISSEMENTEN.

KURATORS DER NIEUWE WEES CURATEELE EN ONBEHEERDE BOEDELS KAMER DEZER KOLONIE, zullen op aanstaande Vrydag den 2e. September, nademiddag om vier uren ten Sterfhuize van Mevrouw de Wed. M. G. ARDEN geb. LEYSNER publiek verkoopen, Meubilaire Goederen, Vrouwe Klederen, en het geen verders ten voorschyn zal worden gebragt.

Paramaribo den 20 Augustus 1825.

J. DE HEYDER.
Gekw. 1e. Gezw. Klerk.

Executeuren van den Boedel wylen den Heer J. SIMON, zullen op Dingsdag den 6e. September aanstaande, des namiddags ten vier ure, publiekelyk doen verkoopen, ten Huize van den Heer Vendue Meester:

Een Erve en daarop staande twee verdiepings Huis, gelegen aan de *Watermoolen Straat*, benevens twee Kamers op de hoek van de *Keizer* en *Watermoolen Straten*, te samen uitmakende één perceel, als mede:

Een Erve en daarop staande Huis, mede gelegen aan de *Watermoolen Straat*; liggende de koop-Conditien en verdere Papieren, ten Vendue Kantore, voor de gegadigden ter visie.

Paramaribo den 27e. Augustus 1825.

De geannonceerde Comparitie ten Huize van den Ondergeteekende wegens de belangen van T. J. C PREEGER is, om redenen, uitgesteld tot aanstrande Vrydag den 2e. September savonds ten 7 uren

VLIER.
Advt.

M. A. SALOMONS zal morgen om 9 uren op Vendue verkoopen, Provisien en Stukgoederen, Wane en Copie Planken voor reekg. de Houtgrond *Marias Lust*.

*** Aangezien de Vrye ESTER VAN LUCRETIE VAN LOBO door het Edele Collegie Medicum als Vroedvrouw geëxamineerd en geadmitteerd is.— Zoo neemt zy de vryheid zich in die kwaliteit de belanghebbende aantebieden.

Paramaribo den 24 Augustus 1825.

TE KOOP.

Een Huis en Erf, gelegen aan de Voorstad *Zelandia* of Combé, tusschen de Erven van MARIE VAN SAMSON en ABM. DE MONTEL, te bevragen by JACOB SAL. SAMSON, in het *Surinaamsche Koffy Huis.*

De Ondergeteekenden presenteren op goede zekerheid uittezetten, eene somma van *Twaalf duizend Gulden.*

Paramaribo den 22 Augustus 1825.

M. ABM. KEYZER qq. c. s.

TE KOOP OP FAVORABLE CONDITIEN.

Het zeer geëxtendeerde Erf en steene voeten, gelegen aan de *Keizer Straat* over de Lands Waag; alsmede een Thuin en Erf, gelegen op de hoek van de *Zwartenhovenbrug* en *Commissaris Straat*; Voorts eenige ps. fyne Iersche Linnen, te bevragen by den Ondergeteekende.

Paramaribo den 22 Augustus 1825.

M. ABM. KEYZER.

De Ondergeteekende adverteerd by deze, dat hy geadmitteerd is om als Solliciteur voor het Ed. Kollegie van kleine Zaken dezer Kolonie te opstuleeren, en dat zyn Kantoor is gevestigd ter zyner woonplaatse op de hoek van de *Graave* en *Watermolen Straaten*, La. A. No. 112.

P. VOS.

Gedrukt ter Gepriviligeerde Gouvernements Drukkery van de Erven *J. B RINK.*